

Nr 169.

Av herr **Gustafson** i Vimmerby **m. fl.**, om *höjning av anslaget till gödselvårdsanläggningar.*

För vartdera av budgetåren 1933/1934 och 1934/1935 har riksdagen anvisat anslag med 700,000 kronor för utlämnande av statsbidrag till gödselvårdsanläggningar. I proposition till årets riksdag föreslår Kungl. Maj:t, att anslaget till sagda ändamål begränsas till 350,000 kronor. Såsom skäl härtill anföres, att detta anslag, vilket avsetts som ett led i åtgärderna för arbetslöshetens bekämpande, visat sig icke hava större betydelse i sådant hänseende.

Det kan möjligen sägas, att anläggningar för gödselvärderna icke äro ägnade att skapa ökade arbetstillfällena i samma utsträckning som exempelvis täckdikningsföretag. De giva dock sysselsättning åt en stor grupp av yrkesmän på landsbygden, vilka under de senare åren — till följd av jordbrukets ekonomiskt svaga läge — haft mycket små förvärvsmöjligheter. Ehuru denna arbetaregrupp kanske icke gör sig påmind vid arbetslöshetsräkningarna i samma omfattning som andra grupper, utan söker »draga sig fram», bör man dock icke helt bortse från önskvärdheten att de beredas ökade utkomstmöjligheter. När man söker bedöma nu ifrågavarande arbeten ur arbetstillgångens synpunkt, får man icke heller glömma, att de indirekt — genom förbrukning av råmaterial, särskilt cement — skapa ökade arbetstillfällena. Framförallt äro dock gödselvårdsanläggningar av stor betydelse för jordbruksdriftens ekonomi. När man i denna för jordbruket ekonomiskt svåra tid från statsmakternas sida vidtager åtgärder i syfte att upprätta nya jordbrukshem, bör det vara angeläget, att man också bidrager till att skapa förutsättningarna för en rationellt ordnad drift. Hit höra bl. a. ändamålsenliga gödselvårdsanläggningar. Jordbrukarna börja numera allmänt inse betydelsen av en välordnad gödselvärd, det ekonomiska läget utgör dock oftast hinder för vidtagande av erforderliga åtgärder i detta hänseende. Tidigare kunde anläggandet av gödselstäder i viss utsträckning understödjas genom s. k. premielån i samband med premieringen av mindre jordbruk. Under de senare åren ha också de jordbrukare, som på grund av ekonomiskt svag ställning erhållit stödlån, varit tillförsäkrade möjlighet att återbetala viss del av lånet genom utförande av förbättringsarbete å sitt jordbruk, varvid som sådan förbättring jämväl räknades gödselvårdsanläggningar. Sedan småbrukspremieringen måst upphöra på grund av att anslaget härtill indragits och stödlåneverksamheten i årets statsverksproposition föreslås skola upphöra, komma inga andra bidragsmöjligheter att förefinnas på ifrågavarande

område än de, som innefattas i det av Kungl. Maj:t till 350,000 kronor beskurna anslaget.

Samtidigt som anslaget till bidrag för gödselvårdsanläggningar föreslås minskat till halva beloppet av vad som anvisats för innevarande budgetår, har anslaget för bidrag till täckdikningar av Kungl. Maj:t föreslagits att bibehållas vid sitt under innevarande budgetår utgående belopp 1,500,000 kronor. Häremot är från våra utgångspunkter i och för sig intet att erinra i annat hänseende än att detta anslag icke kan finna samma användning vid skogsbygdernas jordbruk som å slättbygdernas. De förhållanden, som nödvändiggjort anvisandet av dessa anslag, synas tala för önskvärdheten att även skogsjordbruket beredes tillgång till ett anslag av den art och omfattning att det kan utnyttjas i högre grad än vad Kungl. Maj:ts förslag möjliggör. Enligt vad vi kunnat inhämta, sökte hushållningssällskapen under år 1934 bidrag till gödselvårdsanläggningar med tillhoppa 1,647,337 kronor, eller mer än dubbla beloppet av vad som under samma tid anvisats för sagda ändamål. Efter vad vi erfarit från skilda hushållningssällskap är det största antalet bidragssökande att finna bland de mindre jordbrukarna, detta förhållande talar också till förmån för ett högre anslag än vad som i statsverkspropositionen föreslagits. Lantbruksstyrelsen har också föreslagit att ifrågavarande anslag för nästkommande budgetår anvisas med 800,000 kronor.

Ehuru anspråken på bidrag från anslaget borde motivera ett ännu högre belopp, vilja vi med hänsyn till det statsfinansiella läget icke ifrågasätta att föreslå högre anslag än det som av lantbruksstyrelsen begärts.

Under hänvisning till vad som anförts och då det är av vikt att intresset för en god gödselvård hålles vid makt samt att de mindre jordbrukarna icke gäckas i sina — genom tidigare riksdagsbeslut väckta — förhoppningar om en välbehövlig hjälp härtill, få vi härmed hemställa,

att riksdagen måtte för budgetåret 1935/1936 anvisa ett anslag av 800,000 kronor för utlämnande av statsbidrag till gödselvårdsanläggningar.

Stockholm den 21 januari 1935.

<i>K. A. Ryberg.</i>	<i>Hjalmar Svensson,</i> Grönvik.	<i>Emil Gustafson.</i>
<i>Aron Gustafsson,</i> Lekåsa.	<i>Osc. Werner,</i> Höjen.	<i>Ejnar Jonsson,</i> Mörbylångå.
<i>Otto Niklasson.</i>	<i>Gustav Johanson,</i> Hallagården.	<i>Magn. Pehrsson,</i> Hörby.
		<i>Arthur Heiding.</i>